

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1022

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs;
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs;
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs.

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: nu este cazul

- c) **Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: nu este cazul**

IV. Criteriile de evaluare și punctajul acordat

a) Capacitatea de analiză și sinteză

O caracteristică importantă a hotărârilor judecătorești redactate de candidat este ridicatul lor nivel analitic, fiind evidentă preocuparea de a surprinde aspectele cu adevărat relevante ale procesului și transpunerea lor, într-o manieră cât mai adecvată, în motivare.

Candidatul are capacitatea de a identifica problematica juridică utilă în planul soluționării cauzelor, redând-o adecvat în cuprinsul considerentelor, iar aceasta este, cu suficientă evidență, o dovadă a faptului că posedă calitățile necesare pentru a realiza un act de judecată de bună calitate, susținut de o argumentație juridică bine aleasă și prezentată.

Deși este evident că unele procese ridică probleme de drept multiple și/sau complexe, cel mai adesea candidatul reușește o identificare, prezentare și dezlegare a acestora caracterizată de evidențierea aspectelor esențiale/relevante, înfățișându-le îndeajuns de sintetic și, în același timp, clar și convingător.

Candidatul are inclusiv capacitatea de a grupa, atunci când este cazul, mai multe critici, răspunzându-le printr-un considerent comun, care posedă aptitudinea de a acoperi problematica juridică de interes.

Aceste caracteristici pozitive în planul capacităților de analiză și sinteză ale candidatului sunt proprii motivării soluției pronunțate în cauză.

În ceea ce privește prezentarea sintetică a considerentelor hotărârilor pronunțate de instanța sau instanțele inferioare sau a motivelor de recurs, se constată că, rareori, candidatul preferă să nu realizeze un efort de sinteză, procedând la preluări ample ale acestora, deși ele nu apar întotdeauna ca utile sau pertinente în raport de problematica juridică dedusă judecării în calea de atac soluționată (a se vedea hotărârea nr. 8 selectată de candidat, hotărârea nr.3 selectată de Comisie, în care motivarea hotărârii instanței de fond este preluată amplu).

Aceeași este uneori situația și cu privire la prezentarea sintetică a cererilor sau întâmpinărilor părților, candidatul optând pentru redări integrale ale acestora, insuficient sintetizate și sistematizate, ceea ce face ca în cuprinsul prezentării să se regăsească detalieri excesive sau formulări deficitare (a se vedea, spre exemplu: hotărârea nr.13 selectată de Comisie, în care motivele de apel și cele inserate în întâmpinare sunt prezentate amplu, deși, prin raportare la soluția pronunțată și la considerentele care o susțin, o prezentare mai sintetică și selectivă a lor se impunea, la fel, hotărârea nr. 21 selectată de Comisie).

De remarcat este faptul că hotărârile candidatului au un bun nivel analitic, cu motivări care, în mod obișnuit, armonizează analiza și sinteza.

Punctaj acordat: 8,50 puncte

b) Coerența în exprimare

Calitatea juridică a hotărârilor este asigurată inclusiv de faptul că, atât prin conținutul lor propriu-zis, cât și prin maniera de prezentare (uzând de o succesiune a considerentelor dictată de particularitățile cauzei, de specificul soluției pronunțate și de linia de argumentare preferată de candidat), considerentele care susțin soluția beneficiază, în mod obișnuit, de o ridicată coerență. Înlănțuirea argumentelor este, de obicei, bine aleasă, relația dintre acestea

fiind vizibilă, astfel că, privite în integralitatea lor, motivele alcătuiesc un ansamblu unitar, bine condus juridic și logic și bine structurat. Impresia creată este de echilibru și unitate a demonstrației juridice, argumentele întrebunțate în motivare și, în genere, raționamentele folosite susținându-se unele pe altele și, prin aceasta, facilitând concluzia că judecătorul controlează într-o adecvată măsură construcția juridică de care uzează.

Această manieră de prezentare facilitează atât înțelegerea problematicei juridice de ansamblu, cât și a detaliilor de argumentare care, în concret, conferă substanță considerentelor.

Candidatul posedă, de cele mai multe ori, calitatea de a oferi o bună succesiune a argumentelor, subordonat unei prezentări a problematicei juridice care înlesnește înțelegerea rațiunilor pentru care instanța de judecată a pronunțat o anumită soluție în cauză.

Sunt situații în care coerența exprimării și liniaritatea raționamentului juridic suferă într-o anumită măsură, însă acestea reprezintă situații de excepție (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 27 selectată de Comisie, pagina 10, în cuprinsul căreia exprimarea și modalitatea de prezentare a soluției de fond nu au fluența și eleganța stilistică ce caracterizează în alte situații considerentele elaborate de candidat, frazele fiind elaborate cu mai puțină atenție și rigurozitate: „Astfel și pentru aceste diferențe sunt aplicabile prevederile art. 117 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în ceea ce privește stabilirea și plata drepturilor, dar și în privința recuperării și restituirii, după cum urmează:

ART. 117.

Prevederile prezentei legi, referitoare la stabilirea și modificarea drepturilor de pensie, la încetarea, suspendarea și reluarea plății acestora, precum și la recuperare, se aplică și indemnizațiilor/pensiilor de serviciu acordate prin legi speciale, a căror stabilire și plată se află, potrivit legii, în competența materială a caselor teritoriale de pensii, cu excepția situațiilor în care legea specială dispune altfel (cu aplicarea excepțiilor în privința situațiilor în care prin Legea nr. 341/2004 sau prin alte legi speciale se dispune altfel.

În acest context prin raportare la art. 4 indice 3 alin 2 din Legea nr. 341/2004, art. 117 din legea nr. 263/2010 și pentru aceste venituri a căror stabilire și plată se află, potrivit legii, în competența materială a caselor teritoriale de pensii, se aplică prevederile art.107 alin.1 din Legea nr.263/2010 referitoare la acordarea și după caz recuperarea diferențelor între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal cuvenite.”

La fel, hotărârea 30, selectată de Comisie, pagina 4, în cadrul căreia regăsim pasaje neprelucrate ale susținerilor părților, de natură a afecta indicatorul coerenței: „In susținerea apelului se invocă următoarele:” 1 - a ieșit cu drept de pensie la limită de vârstă începând cu data de04.2016 conform Deciziei nr. 4 din08.2016 emisă de M.A.I. - Casa de Pensii Sectorială , 1 avea la data pensionării gradul de Agent Șef Principal de Poliție și a lucrat în cadrul D.G.P.M..... Brigada Rutieră. Salariul de funcție echivalentul salariului de baza era la data pensionării de 573 lei deci pentru reclamantul 1 solicităm instanței obligarea părâtei la actualizarea și plata drepturilor de pensie cu suma de 877 lei diferența dintre 1450 lei salariul minim brut stabilit prin OG 1/2017 și 573 lei salariul în baza căruia au fost stabilite drepturile de pensie. ”

Punctaj acordat: 8,50 puncte

c) Argumentația din punct de vedere al clarității și logicii

Ca regulă dominantă, hotărârile judecătorești redactate de candidat se remarcă prin claritate, argumentele care susțin soluția fiind prezentate într-o manieră caracterizată de

rigoare și limpezime logică. Această caracteristică permite, cel mai adesea, înțelegerea completă a raționamentului care stă la baza hotărârii, înțelegere facilitată inclusiv persoanelor care nu beneficiază de pregătire juridică.

Limbajul întrebuintat este, în mod obișnuit, accesibil, rigoarea juridică și logică ce-i este specifică neconstituind un obstacol în înțelegerea lui. Candidatul conciliază cu echilibru și moderație exigențele specifice unui limbaj tehnic cu cele privitoare la accesibilitatea hotărârii și la comprehensibilitatea acesteia.

Este evidentă preocuparea candidatului de a răspunde motivelor pentru care căile de atac au fost exercitate, precum și apărărilor formulate, inclusiv excepțiilor procesuale invocate, concretizarea acestei preocupări fiind favorizată de o bună capacitate argumentativă, precum și de cunoașterea și fructificarea informațiilor juridice necesare domeniului său de activitate profesională.

Astfel fiind, sunt obținute motivări convingătoare, apte să genereze încredere în actul de judecată, facilitând concluzia că soluția pronunțată este legală și temeinică.

De cele mai multe ori, firul logic al hotărârii este ușor identificabil și bine susținut de argumente, impresia lăsată fiind aceea că actul de judecată este unul de calitate, conformându-se unor standarde profesionale de care candidatul este conștient și pe care, în mod obișnuit, reușește să le respecte.

Cu caracter de excepție, claritatea argumentației este afectată de folosirea unor fraze mai lungi sau de gruparea în exces a unor alegații sau argumente în cadrul aceleiași fraze, ceea ce îngreunează, într-o anumită măsură, înțelegerea raționamentului juridic (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 7 selectată de Comisie, pagina 8: „*În acest sens se reține că efectele hotărârii de la fond, modul de valorificare a aspectelor stabilite prin sentința definitivă, urmare a respingerii apelului, nu reprezintă parte a obiectului cererii, în sensul prevăzut de norma anterior menționată, și în nici un caz nu există obligația instanței de apel de a preciza în dispozitivul hotărârii, ce efecte juridice are hotărârea din fond, menținută în apel, deoarece, pe de o parte, această inițiativă ar duce la încălcarea principiului disponibilității (în condițiile în care prin cererea de chemare în judecată nu s-a cerut acest lucru), iar, pe de altă parte, efectele juridice ale unei situații/drepturi stabilite de instanță sunt prevăzute de lege, nefiind necesar a le prezenta instanța de o manieră exhaustivă în hotărâre deoarece în faza de executate a hotărârii, în virtutea legii și a caracterului executoriu al hotărârii, acestea se vor produce, iar dacă partea este nemulțumită de modul de executare și efectele date hotărârii executorii, are deschisă calea contestației.*”)

Candidatul conduce bine argumentația, chiar și în cauze complexe care pun probleme juridice delicate și/sau multiple. Argumentația este, de cele mai multe ori, echilibrată, concisă, cu o curgere firească, ideile se susțin unele pe altele, alcătuind un ansamblu unitar, înzestrat cu forță persuasivă și apt să-i confere hotărârii credibilitate.

Punctaj acordat: 8,50 puncte

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Candidatul motivează riguros și clar, cu atenție la detalii, preocupat să răspundă cererilor și apărărilor părților.

Astfel cum Comisia a evidențiat deja, candidatul manifestă interes în redactarea unui act de justiție de bună calitate, întemeiat pe identificarea și analiza aspectelor relevante în planul judecății, precum și pe argumentarea clară și coerentă a hotărârilor.

Acestei preocupări îi poate fi subsumată și maniera în care candidatul se raportează la cererile părților, fiind evidentă intenția de a le răspunde cu claritate, acoperitor și comprehensibil, indiferent dacă este vorba despre admiterea sau, după caz, despre respingerea acestor cereri.

Examinarea hotărârilor redactate de candidat îngăduie constatarea că acesta este conștient de însemnătatea soluționării cererilor (în sens larg) ale părților și de motivarea corespunzătoare a acestora. Argumentația folosită include, după caz, referiri la probele administrate, astfel încât temeiul factual al hotărârii să fie configurat cât mai convingător, și/sau la dispozițiile legale sau la principiile și regulile de drept aplicabile. Când candidatul face referire la acestea din urmă, procedează, în mod obișnuit, la o prezentare și/sau explicitare a lor, astfel încât părțile să poată înțelege în ce constă regula sau principiul de drept respectiv.

Referirile la dispozițiile legale incidente sunt, și ele, realizate cu rigoare și atenție, fiind îndeajuns de evidentă intenția de a convinge părțile cu privire la justetea argumentației instanței.

Foarte rar, candidatul omite să prezinte unele aspecte relevante în înțelegerea unei anumite soluții dispuse de instanță (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 30 selectată de Comisie, fila 11, în care candidatul nu expune în considerente care sunt dispozițiile legale interpretate în mod corect de instanța de fond: *Așa fiind, se reține că prima instanță a interpretat corect dispozițiile legale incidente, respingând demersul judiciar al reclamantilor*”).

În ceea ce privește maniera în care candidatul se raportează la probele administrate, comisia constată că, de regulă, referirile sunt îndeajuns de complete și lămuritoare, fiind indicate în concret probele în temeiul cărora a fost reținută o anumită situație de fapt.

Punctaj acordat: 9,00 puncte

e) Argumentarea coerentă și clară din punct de vedere al logicii juridice

Argumentația care susține soluția expusă în dispozitiv este, în mod obișnuit, bine condusă de către candidat, existând un fir logic al expunerii care permite înțelegerea motivelor de fapt și/sau drept care au fost avute în vedere de către instanță. Considerentele au, de obicei, suficientă coerență și claritate, fiind, cel mai adesea, accesibilă și persoanelor fără pregătire juridică.

Exprimarea argumentelor are claritate și datorită faptului că limbajul folosit nu este excesiv de tehnic, candidatul reușind, în cele mai multe cazuri, să găsească un oportun echilibru între exigența folosirii unui limbaj juridic specific și aceea de a asigura comprehensibilitatea hotărârii.

Cu titlu de excepție, în unele hotărâri (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 7 selectată de Comisie, pagina 4), sunt preferate paragrafe ample, care grupează mai multe susțineri ale părților, ceea ce îngreunează, într-o anumită măsură, lectura și înțelegerea argumentelor instanței: „*Arată că formulează cerere de revizuire împotriva Deciziei nr. din (nouă în data de) pronunțate în Dosarul nr. 4 de către Curtea de Apel, în termenul legal de o lună de la comunicarea hotărârii, prin care solicită admiterea cererii de revizuire și schimbarea în parte a hotărârii atacate, în sensul de:*

A-completare a hotărârii privind reclamanta 1 (pensionară) cu tot ceea ce ține de valorificarea la pensie a anilor recunoscuți prin hotărârea de fond;
B - admitere a cererii reclamanților 2 și 3 de constatare a încadrării perioadei de 7 ani și 4 luni la grupele speciale de muncă (1 sau 2) prin asimilare cu activitățile din lista prev. de Ordinul 50/1990, ținând cont de probatoriile depuse în dosarul de fond și completările aduse în ultimă instanță."

Uneori, claritatea juridică a argumentației este într-o oarecare măsură afectată de faptul că nu sunt suficient sintetizate și sistematizate motivele invocate de părți, preferându-se în mod facil preluări ample, deși nu întregul conținut al acestora își are corespondent în motivarea propriu-zisă a soluției sau în problematica juridică de interes în raport cu calea de atac declarată (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr. 15 selectată de Comisie, paginile 13-14, cu privire la calea de atac a revizuirii: „Revizuenta a arătat că lipsește descrierea faptelor din Decizia 3/2021 v art. 252 (2) lit. a) C. muncii.

De asemenea, a arătat că lipsesc motivele pentru care au fost înlăturate apărările depuse la 2. v nr. 40/.....03.2021 , 26/.....03.2021, 41/.....03.2021 ...la dosar, conform art. 252 (2) lit. c) C. muncii.

Conform art. 280 alin. (7) din Lg. 1/2011 perioada analizată în Decizia 3/2021/2, „.....01.2020 -02.2021 ” este invalidă: „Cercetarea faptei și comunicarea deciziei se fac în termen de cel mult 30 de zile de la data constatării acesteia...”

Lipsește „locul întrevederii” conform art. 251(2) Codul muncii și art. 280 (6) din Lg 1/2011 ”înștiințat în scris cu minimum 48 de ore înainte”. Lipsește comunicarea documentelor de cercetare conform art. 280 (6) din Legea 1/2011. Procesele verbale invocate de către 2 reprezintă dovada nerespectării procedurii prevăzute de lege.

Lipsesc „datele de identificare petiționar” conform art. 7 din OUG 27/2002, 2 era obligata sa claseze toate petițiile care nu au adresă, CNP și nici semnătură.”.)

Punctaj acordat: 8,50 puncte

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Spre deosebire de evocarea elementelor de istoric ale cauzei sau de prezentarea motivelor de apel/recurs sau a întâmpinărilor, în cazul cărora, așa cum s-a arătat prin cele de mai sus, candidatul uzează uneori de preluări ample, insuficient sintetizate, în ce privește motivarea propriu-zisă a soluției pronunțate în calea de atac, candidatul dovedește o bună capacitate de a selecta aspectele cu adevărat utile în plan juridic, de cele mai multe ori, fără a se referi la aspecte lipsite de relevanță sau străine de problematica procesului.

Chiar și atunci când părțile fac, în cererile lor, referire la aspecte sau chestiuni lipsite de utilitate în cauză, candidatul reușește identificarea acelor care prezintă relevanță reală, concentrându-și argumentația asupra lor.

În rare situații, sunt detaliate aspecte nerelevante în motivare, precum în hotărârea nr. 3 selectată de candidat, pagina 3, unde sunt redată cu ghilimele unele clauze contractuale: „ În ceea ce privește fapta ilicită, reclamanta susține că pârâta la momentul autentificării contractului de vânzare-cumpărare nu și-a îndeplinit obligațiile legale prevăzute de art.45

din Legea nr.36/1995 (în vigoare la momentul autentificării actului) care prevăd următoarele: „Notarul public are obligația să deslușească raporturile reale dintre părți cu privire la actul pe care vor să-l încheie, să verifice dacă scopul pe care îl urmăresc este în conformitate cu legea și să le dea îndrumările necesare asupra efectelor lui juridice. De asemenea, el trebuie să ceară părților, ori de câte ori este cazul, documentele justificative și autorizațiile necesare pentru încheierea actului sau, la cererea acestora, va putea obține el însuși documentația necesară.”

Comisia constată că elementele de conținut ale argumentației întrebuintate de candidat evidențiază calitățile profesionale ale acestuia, faptul că reușește să surprindă aspectele care prezintă însemnătate procesuală, dovedind că înțelege și stăpânește problematica judecătii.

Punctaj acordat: 9,00 puncte

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

O caracteristică a hotărârilor pronunțate de candidat este aceea că dispozitivul acestora este redactat într-o manieră clară, precisă și concisă, astfel încât să fie pe deplin posibilă punerea în executare, atunci când este cazul, a celor dispuse de instanță.

Punctaj acordat: 10 puncte

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Examinarea hotărârilor judecătorești aflate la dispoziția Comisiei trimite la concluzia că, de regulă, în activitatea de judecată, candidatul înțelege însemnătatea analizării și interpretării atente a probelor administrate, ca o condiție a aflării adevărului și, deci, a pronunțării unei hotărâri legale și temeinice.

În același timp, înțelege că forța persuasivă a hotărârii și credibilitatea ei fac necesară inclusiv menționarea atentă în considerente a probelor pe care instanța le-a avut în vedere la adoptarea hotărârii, precum și, atunci când este cazul, a motivelor pentru care unele probe nu au fost luate în considerare ori au fost considerate ca fiind lipsite de credibilitate.

Comisia observă, totuși, cu titlu de excepție, că în hotărârea nr 25 selectată de Comisie, pagina 3, deși s-a invocat lipsa analizei probelor administrate („A arătat că prima instanță nu a analizat probele care au fost administrate, nu a stabilit împrejurările de fapt esențiale în cauza.”), nu se face nicio mențiune cu privire la aceste probe.

Punctaj acordat: 9,00 puncte

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul

Candidatul dovedește o bună cunoaștere a jurisprudenței CCR, ÎCCJ, CEDO și CJUE, în considerentele hotărârilor pronunțate regăsindu-se, atunci când problematica juridică a cauzei o impune, referiri la hotărâri relevante. Mai mult, referirile nu sunt formale, ci vizează conținutul de fond al dezlegărilor cuprinse în aceste hotărâri, dezlegări care sunt valorificate în mod corect în soluționarea proceselor și în motivarea hotărârilor (a se vedea, spre exemplu, hotărârea nr.9 selectată de candidat, hotărârile nr. 3, 13, 14, 26, 27, 30 selectate de Comisie).

Punctaj acordat: 10 puncte

j) Respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

În perioada supusă evaluării, candidatul a înregistrat unele întârzieri în redactarea hotărârilor, care nu au fost de natură a afecta durata rezonabilă a proceselor. Trebuie menționat că în perioada supusă evaluării, candidatul a îndeplinit și alte activități profesionale.

Punctaj acordat: 9,00 puncte

V. PUNCTAJ TOTAL - 90,00 puncte

Data: 29.11.2024

Comisia de evaluare pentru Secția I civilă

**judecător
judecător
prof.univ.dr.**